

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: VIDÉKEN:
Félévre 3 kor. — Ft. Félévre 3 kor. — Ft.
Negyedévre 3 kor. — Ft. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Feloldó szerkesztő és laptalajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér Biederzmann-palota, földszint, az udvarban kábul.

Fejérváry lemondása.

Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter lemondásáról miadtunk elsőnek hirt, de hozzátettük, hogy Fejérvári már annyiszor akart lemondani és mégis maradt, hogy most sem lehet határozottan mondani, végleges-e a miniszter elhatározása vagy sem? Tény az, hogy vasárnap Fejérváry bejelentette szándékát a miniszterelnöknek és a szóbeli bejelentéshez hozzátette, hogy most már semmi sem ingatja meg elhatározását, még az eselleges legfelsőbb közbelépés sem. Azóta nyilvánvalóvá lett, hogy Fejérváry azért lép most hirtelen vissza, mert régebben szavára jelentette ki, hogy ő Horánszkyval sohasem fog egy kabinetben ülni.

A tényállást közölték a királylyal és őfelsége bele is nyugodott Fejérváry visszavonulásába, valamint abba is, hogy utódjává Jekelfalussy Lajos altábornagyot, ki jelenleg a közös hadügyminis-teriumban teljesít szolgálatot, ne-

vezik ki. A dolog már annyira megérett, hogy az elbocsátást és kinevezést vasárnap, f. hó 16-án akarták a hivatalos lapban közzétenni.

A miniszterek egymás között megbeszélték az ügyet és ekkor merült fel az az aggodalom, hogy nem jó lesz, ha Fejérváry elmegy, mielőtt a honvédelmi költségvetést letárgyalják. Ezt avval okolták meg, hogy már recensust k llett és különféle tereferékre adott okot, hogy Hegedüs elment, mielőtt budgetjét elintézték. De ha már ezzel nem törődnek, ebben az eselben mégis figyelemmel kell lenni arra is, hogy Horánszky, mint régi parlamentáris ember, megvédheti Hegedüs budgetjét, de Jekelfalussy, a közös katona, ki a politikában teljesen ujoncz, nem felelhet olyan költségvetésért, melyet más állított össze. A miniszterelnök csatlakozott ahhoz a felfogáshoz és elvállalta, hogy ő Fejérváryt ráveszi, hagyná függőben lemondását a honvédelmi költségvetés elintézéséig.

Ezután a konferencia után

egyik félhivatalos könyomatosnak szerkesztője megkérdezte a miniszterelnököt, hogy ijjon-e valamit Fejérváry lemondásának a hiréről, mire a miniszterelnök azt felelte: „Czáfolja meg, de csak privátim!”

A tulbuzgó könyomatos mégis úgy hozta a czéfólatot, hogy illetékes forrásra hivatkozott; de még ez sem jelent semmit, ha visszaemlekezünk arra, hogy a a Bánffy-kabinet lemondását teljesen hivatalosan czáfolták este és reggelre lemondott a kabinet és hogy csak az imént, ugyancsak egy noppal a bekövetkezett tény előtt hivatalosan czáfolták Hegedüs lemondását. — Egyelőre tehát úgy áll a dolog, hogy Fejérváry talán marad a honvédelmi budget elintézéséig. Parlamenti tudósítónk különben jelenti, hogy a honvédelmi miniszter mit sem tudott arról, hogy czáfólatot adnak közre és ez idő szerint még ragaszkodik a lemondáshoz.

A bíró.

— Elbeszélés. —

Irta: Prém József.

(Vége.)

Biri, a jóvérü menyecske azt hitte, ennek így kell lennie. Új otthona, anyjéért való gyásza annyira elfoglalták, hogy fel sem tűnt ez a különös mellőztetés. Később Béla urfi szórakoztatta s ez vigasztalásnak is beillett.

— De jó is, hogy legalább te vagy a háznál, édes Béla!

— Hát még én milyen boldog vagyok! Rettentő az, így egyedül készülni az államvizsgára, az ügy édi szigorlatra. Akarsz-e kihaligatni koronkint?

— Szívesen. Ó, én értek a joghoz. Papácskámnak hányzor segitettem a pöreiben. Másoltam és felolvastam neki az aktákat.

Pompás idyll szövődött a bíró házában. Hetek, hónapok multak és a mindennapi kihallgatásból meghallgatás lett. Béla urfi egy nap elvétette a leczkét s a jogi elméle-

tet összezavarta igen gyakorlati szerelmi vallomásokkal. Akkor vette észre magát, a mikor már késő volt s a házassági jogot úgy értelmezte, hogy az voltaképp házasságtörés.

A vakmerő félreértésnek Biri örült legjobban. Még a lelkifurdalását is elnémitotta a nagy boldogság, a tiltott gyümölcs élvezete. . . A félelem, hogy közös titkuk van, melyet Jegenyés Tódor, a férj és nagybácsi megtudhat — a rejtélyesség, mely szerelmüket oly kéjessé varázsolta s — a mindennapi sóvárgás és ez elmaradhatatlan üdv — mind ez megzavarta Béla urfit s a szerelem diadalmas hőse: csufosan megbukott a jogtűmánya mi den kérdéséből.

A bíró ur méltó haragra lobbant.

— Hát én oktassalak? Megzavarjam a mindennapi kényelmemet? Ezentul Biri fog rád felügyelni. Itthon maradsz szoba-fogságban s hogy másodsor meg ne bukjal, jóra való, komoly jogtudóst fogadok, a ki előkészít a studiumra, Ha ez sem használ: elkergetlek a házból!

Másnap dr. Kelemen Andor társaságban jött haza a bíró ur. Ebédre is hívta. Az

asztalnál Biri minduntalan azon kapta rajta magát, hogy hol Jegenyést hasonlítja össze Bélával, hol Bélát dr. Kelemennel. És ilyenkor mindig elpirult. Ez a dr. Kelemen régi ismerőse volt. Sokszor táncolt vele és a barátság felújítása rohamos léptekkel haladt előre. Soha kedvesebb jogi tanulmány, mint az volt, melyet most már hármásban folytattak. A fényes siker nem mara hatott el. Béla urfi letette a szigorlatot. Most már az élet komolyabb feladata elé jutott. Jegenyés Tódor beadta egy ügyvédhez, hadd bojtárkodjék. Biri pedig sohajtott:

— Hát én egyedül maradok majd?

De aztán eszébe jutott dr. Kelemen és megnyugodott a sorsában.

A míg a férj a kaszinóban ült s az öcs az ügyvédi irodában görnyedt: dr. Kelemen mind sürűbben látogatott el az elhagyatott menyecskehez. Biri úgy gondolta: már ez a végzete, hogy ismét má vigasztalója akadjon. Még senki sem sejtette az új titkát.

Béla urfi egy nap délutánján haza sietett az esernyőjéért. A szobalány riadtan fogadta s nem akarta bebocsátani. De Béla urfi be-

NÉMETSZ J.

Előrangú modern fényképész műterem

DEBRECZEN, Piac-utca 42-ik szám

==== Nyitva ünnep és vasárnap is. ====

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése.

Hogy a Gabányi mandátuma nyomában keletkezett ígalom egészen megszűnt, azt legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy *Münnich* Aurél, az ötödik bíráló-bizottság elnöke ma az ülés elején teljes csöndben olvashatta fel az igazolást kimondó jelentést. Igaz, hogy mialatt *Münnich* a jelentést olvasta, *Kossuth* Ferencz mindenképpen kapacitálta parthiveit, hogy most már csöndben legyenek és vegyék szó nélkül tudomásul a jelentést. Így is történt.

Apponyi elnök ezután jelentette, hogy *Benke* Gyula képviselő ös-zeférhetlenségi ügyének tárgyalására márczius 21-én fogják kisorsolni az illető juryt.

Az interpellációs könyv szerint mára öt interpelláció van bejelentve.

Nessi Pál az interpellációk nagy számára való tekintettel kéri az elnököt, hogy az interpellációkat már egy óraker kezdjek tárgyalni.

A Ház ehhez hozzájárul.

Ezután áttértek a földmívelési költségvetés tárgyalására.

Elsőnek

Eötvös Bálint szólt a költségvetéshez. Kitagadhat, hogy a lótenyésztésre oly aránytalanul nagy összeg van felvéve, míg a többi állattenyésztési ágak elhanyagoltatnak.

Rámutat a vadásztörvény helytelenségére. A gepügnők visszaélései batártalanok. Ezeknek az ügynököknek a dolgai borzalmasabbak a tatarjárásnál. Kívánja, hogy a miniszter törvényjavaslattal vessen véget ezeknek az üzemeknek, melyek száz meg száz kiszagdat juttattak már koldusbotra.

Az ország gazdasági hanyatlásának egyik nagy oka az egyenetlen birtokmegoszlás. Az ország egyharmada kötött birtok. A nemzet érdeke, hogy ezek a kötött birtokok elapróztassanak. Vannak vármegyék, ahol a kötött birtokok az összes terület hatvan százalékát képezik. Azt ajánlja, hogy ezek a kötött birtokok parcelláztassanak. Hiszen az ilyen birtokok tulajdonosai ugy sem maguk gazdalkodnak és így a parcellázás nem sérti a tulajdonos érdekeit. A földmívelési kormány szociális politikáját nem tartja helyesnek és kielégítőnek.

Gazdasági érdekeink is az önálló vámtérületet követelik. Gazdaságunk ellen-

rontott s ott találta dr. Kelemen, a ki valamikor oly önfeloldozón magyarázta neki a tulajdon jogát. A rettentő ös-zütközés nem maradt el, és dr. Kelemen lerepült a lépcsőn. Aztán Birihez fordult Béla:

— Most pedig felnyitom a bácsi szeméit!

És elrohant. De a fenyegetés csak üres szó maradt. Mar a lépcsőn szégyelte magát a fejevesztett ufi és esernyőjével nagybusan visszament az ügyvédi irodába.

Biri azonban halálos félelmében levelet írt Jegényes Tódornak:

„Kedves Uram! Nem érdemlem meg, hogy bocsánatra számítsak, Béla azóta mindent elárult, őt a halálat büntettem, a mikor rögtön elutaztam. Szerettem dr. Kelemen, a felesége lesznek. Isten önnel! Biri.“

Jegényes Tódor zsebre tette a levelet s nyugodtan végig játszta a tarokk pártit. Perczig s mefelelte, hogy bíró és a válópörök referense, és másnap már beadta felesége ellen a keresetet — minden felindulás nélkül.

dülése is csak ettől várható. Az ugynevezett agráriusok csak a maguk egzisztenciájára gondolnak (Ellentmondás az agráriusoknál). de a kisgazdák érdekeit nem istápolják. A költségvetést nem fogadja el. (Zajos helyeslés a Kossuth-párton. A szónokot számosan üdvözlék.)

Báró *Feilitsch* Arthur a hitbizományok dolgával foglalkozik. A kormány már kijelentette, hogy síkföldön nem fogja a hitbizományok alakítását javasolni. De ez csak az első lépés. Szóló további intézkedéseket tart szükségesnek abban a tekintetben, különösen a holt kézi birtokokra nézve.

Ezután az interpellációk következtek. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter *Bizony* Ákosnak a sajtó-ládiróm. kath. elemi iskola tárgyában hozzá intézett interpellációjára kifejti, hogy nevezett iskolában a tanítás zavartalanul folyik, amelyről a beérkezett jelentésekből bárki meggyőződhetik.

A Ház többsége a miniszter válaszát tudomásul veszi.

Wlassics ezután *Nessi* Pálnak az elemi iskolákban a német nyelv eltörlése tárgyában hozzá intézett interpellációjára vonatkozólag azt válaszolja, hogy a német nyelv, mint kötelező tantárgy a törvény értelmében az elemi iskolában nem tanítatik s ha a tanács ilyen javaslattal áll elő, akkor azt nem fogja ellenezni.

Lengyel Zoltán. A Kossuth-szobor történetét ismerteti, hogy az adakozások kizárólag a szobor tervezet előkészítésére és a terv kivitelére adtak. A szoborbizottság gyűjtőívén ugyan szó volt siremlékről, de az adakozás szoborra történt. Azonban a szobor bizottság 1897-ben ugy adta a fővárosnak a pénzt, hogy abból siremlék építtessék és szobor csak akkor, ha elegendő pénz egybegyűlne. Hogy az egybegyűlt 900.000 korona felhasználásuk, oly pályázati terveket követeltek, hogy a siremlék az egész egybegyűlt összeget felemésztené. Ez visszavétel az adakozók óhajtsával. Szoborra van szükség és nem siremlékre. (Zajos helyeslés a szélsőbalon) Mert a siremlék a halál, a szobor a feltámadás jelképe. (Zajos nagy van.) Önmagát tiszteli a nemzet, midőn nagyjait megtiszteli, mert nagyjaink emléke a leghatalmasabb erőforrás, melyből a hazafiág tettei fakadnak. Agyon akarják hallgattatni a nemes eszméket és pénzhianyjal állnak elő. A kormánynak kötelessége lenne e kérdést kedvezően elintéztetni! Mondják, hogy a kedvező elintéztést felülről leszerelték. Ha ez való, akkor emlékezteti arra, hogy még nincs meg a szükséges összhang nemzet és uralkodóház között. A kormánynak kötelessége lenne, az összhangot megteremtteni. Ne kutassuk, hogy a multban ki volt a hibás, borítsunk erre fátyolt. Legyen meg az uralkodóház és a nemzet között a hasznos, szilárd erő és ha a kormány nem akarja, hogy őt a hazafiatlanság vádjá érje, ugy szerezzen a nemzet akaratának érvényt. (Zajos helyeslés.) Evégnől két interpellációt intéz a miniszterelnökhöz:

Hajlandó-e a miniszterelnök ur sürgősen intézkedni az iránt, hogy Kossuth Lajos Budapesten felállítandó szobrára gyűjtött s a főváros által kezelt pénz kizárólagos rendeltetésének céljára fordíttassék s a szobor felállítására iránt a lépések megtéttessenek?

A mennyiben az összeggyűjtött összeg esetleg nem lenne elegendő, hajlandó-e a miniszterelnök az országos gyűjtés eszközését kezdeményezni, illetve a szükséges összegnek az állam által való fedezése tárgyában sürgősen törvényjavaslatot benyújtani.

Elnök: Kiadatik a miniszterelnöknek. *Nessi* Pál a szabadságszobor ügyében interpellált; elmondja a gyűjtés történetét

és hogy 1891-ben a pályadíjakat kiosztották és azóta ez ügyben mi sem történt. Az interpelláció így hangzik:

I. Van-e tudomása arról a t. miniszterelnöknek, hogy a székesfőváros törvényhatósági bizottsága egy Budapesten felállítandó szabadságharcz szobor felállítás tárgyában még 1882. évben mozgalmat indított, mely mozgalom folytán közel 600.000 korona gyűlt e célra össze?

Utasítsa a miniszterelnök a szoborbizottságot, hogy a szobor létesítése iránt haladéktalanul intézkedjék.

A szabadságszobor bizottság ülése.

Szemle Tóth András műtermében.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 12.

A szabadságemlék létesítésére alakított 12-es bizottság tegnap délután tartotta meg *Tóth* András Késes-utcai műtermében az elkészült teljes nagyságu szoborminta hivatalos szemléjét.

Ezzel a szemlével a szabadságszobor ügye eljutott az utolsó előtti állomásra, a melyet a mindnyájunk által oly régen várt és óhajtott leleplezés fog követni.

Készen áll a szobor hatalmas agyagmintája, s pár nap mulva már ércöntődébe kerül. Imponáló hatalmas művészi alkotás, mely büszke ége lesz alkotójának és ékessége ennek a városnak. A szobor egy Hunyady korbelt páncczelos, sisakos, nemes, nyilt tekintetű nő alak. Bal kezét egy paizsra támasztja, jobb kezével egy fákiyát lobogtat magasra. Lábai előtt szétört bilincsek hevernek. Oldalán kard függ.

Az egész szobor művészileg fejezi ki a világozó, a lelket emelő szabadság diadalát és dicsőségét.

Tóth András felemelt fővel állhatott meg alkotása előtt. Megérdemelte azt a sok gratulációt, a melylyel a bizottság tagjai művét elhalmozták.

A bizottság helyszini szemléjéről és azt megelőzőleg a városháza nagytermében lefolyt bizottsági ülésről tudósítónk az alábbiakat írja:

A 12-es bizottság ülése.

A szabadságemlék 12-es bizottsága tegnap délután fél 3 óraker ülésezett *Komlóssy* Arthur elnöklésével a városháza nagytermében.

Jelen voltak: *Komlóssy* Arthur elnök, *Vecsey* Imre tb. főjegyző, *Oláh* Károly tanácsnok, *Roncik* Lajos főszámvevő, *Aczél* Géza főmérnök a város, — *Váci* János, *Hegedűs* Pál, *Balogh* Imre, *Szabó* József nyugalmazott főszámvevő a honvédegylet — és *Lengyel* Imre egyedül a Csokonai-Kör részéről és *Varga* Károly jegyző.

Komlóssy Arthur elnök a gyűlés megnyitása után jelentette, hogy a bizottság kebelében változások történtek. A honvédegyleti tagok közül *Bartha* Mór lelkész elköltözött Debreczenből, *Szepessy* Gusztáv és dr. *Pallay* Miklós elhunytak. Az így megüresedett helyek *Szabó* József, *Hegedűs* Pál és *Váci* János tagokkal lettek betöltve.

Legutoljára akkor ülésezett a bizottság, amikor a *Tóth* András mintáját a bi-

30 kr.

EGY LITER

Ó-Kövidinka

CSANAK JÁNOS termése.

kapható:

CSANAK JÓZSEF

fűszer, csomago és birtokoskedésébe.

zottság elfogadta s pályázat mellőzésével őt bizta meg a szobor elkészítésével.

Tóth András azóta havonként terjesztett hozzá jelentést a szobor ügyének különféle stádiumairól. Legutolsó jelentésében már tudatja, hogy a szobor nagy agyagmintája elkészült s műtermében várja a bizottság szakértői szemlét. Az érczöntést illetőleg a művész a *Hirsmann* Ferencz budapesti érczöntőde céggel már megkötötte a szerződést s a gipszöntés után azonnal küldi a szobrot Budapestre.

A bizottság tagjai az elnöki jelentést tudomásul vették s Komlóssy indítványára testületileg lementek a művész késes-utcai műtermébe.

Szemle a műteremben.

A késes-utcai műteremben áll Tóth András legújabb, valóban művészi alkotása, a szabadságszobor.

Karácsony előtt kezdett a művész szobra mintázásához. Modolt egy fővárosi művészkörökben nagy népszerűségnek örvendő, valóban szoborszéparczu leány állott a művész előtt, aki a szép arcot ritka tökéletességgel örökítette meg.

A szobor, mely három méter magas — természetesen talapat nélkül, most a műterem közepén van helyezve.

Fél négykor értek le a bizottság tagjai a műterembe, a kikhez még hozzá csatlakoztak Körner Adolf tanácsnok, Debreczeni Jenő és Csóka Sámuel polgármesteri titkár is.

A bizottság tagjai mindjárt nagy meglepetéssel és gyönyörűséggel nézték a szép szobrot. A fényképekben ismert alakhoz már alig hasonlít ez a fenséges, igazi művészi erővel duzzadó alak, a melynek minden részén meglátszik a művész újabb nagy külföldi tanulmányutjának hatása.

Először a műteremben, aztán a műterem kinyitott ajtaján keresztül az udvarról tehet némi távlatról szemlélték meg a szobrot.

Lényegesebb kifogása senkinek sem volt a szobor ellen. Komlóssy Arthur a sikak tollal tett anyagi megjegyzést, hogy talán nem ártana, ha nagyobb lenne, Ac.él Géza a jobboldali ruha redőzetre tett egy megjegyzést, de a szobor imponáló, sikerült voltát mindenki elismerte.

Egy óránál tovább tartott a részletes és alapos szemle, miután Komlóssy Arthur általános helyeslés közt jelentette ki, hogy a művészt a kivittel egyhangulag megbiznak s felszólítják, hogy az érczbe öntés iránt tgye meg a szükséges intézkedéseket. Fél ötkor oszlott szét a szobrász műterméből a bizottság s minden tag melegen gratulált Tóth Andrásnak, a ki az ő szokásos szerénységével fogadta a dicséret és elismerés spontán megnyilatkozásait.

Fél öt után felkereste a művészt műtermében Simonffy Imre kir. tan. polgármester is, a ki szintén nagy elismeréssel és dicsérettel nyilatkozott Tóth András legújabb alkotásáról.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Uj tanácselnök a Kurián.** (Távirat.) A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére Sütő Rudolf kuriai bírót tanácselnökké kinevezte.

§ **Aki nem vezetett üzleti könyvet.** Kanengiszter Sámuel, egy öreg ócska-ruhaárús kis üzletét a múlt esztendőben a rossz viszonyok miatt bezárta. A csőd meghirdetése előtt azonban némi szabálytalan-

ságot követett el, azonkívül könyvet sem vezetett. Ennek alapján úgy őt, mint üzletársát, Kanengiszter Lajost az ügyészség csalárd bukás miatt vád alá helyezte. A debreczeni kir. törvényszék Oláh Miklós elnöklésével tegnap tárgyalta a két Kanengiszter ügyét. És miután beigazolódott, hogy az öreg a hitelezőket nem akarta megkárosítani s csupán könyv nem vezetésével követett el hibát, csupán vétkes bukásban találta bűnösnek s 140 korona pénzbírságra, ennek le nem fizetése esetén 7 napi fogházra ítélte. Kanengiszter Lajost pedig az ellene emelt vád alól felmentette.

§ **Máthé László bűnügye a kir. ítélőtáblán.** A szomorú hirre szert tett Máthé László váltóhamisítási bűnügye tegnap nyert végelintézt a debreczeni kir. ítélőtáblán. A múlt év december havában a debreczeni kir. törvényszék három rendbeli váltóhamisításért 10 havi börtön büntetésre ítélte Máthé Lászlót. Máthé megnyugodott az ítéletben, a királyi ügyészség azonban súlyosbításért felebbezett, mivel tulságos enyhének találta a kiszabott büntetést. Az ügy felebbviteli főtárgyalása tegnap volt a debreczeni kir. ítélőtábla büntető tanácsa előtt, melyben Bessenyei Széll Farkas táblai tanácselnök elnökölt. A közvádat Igyáró Sándor kir. főügyész, a védelmet Boross Lajos ügyvédjelölt képviselte. Jeney György kir. táblabíró, mint előadó az ügyet ismeretvé, Igyártó Sándor terjesztette elő vádbeszédét, melynek érvelése a körül forgott, hogy vádlott mellett egyetlen mentő körülmény szól csak és ez büntetlen előélete Hogy töredelmes vallomást tett vádlott, az enyhítő körülményül el nem fogadható, mert büntetése teljes bizonyítékok álltak rendelkezésre, a btkv. 92. § a tehát alkalmazást nem nyerhet. Boross Lajos védbeszédében az enyhítő körülmények többrendbeliségét s így a 92. § igénybevételének helyénvalóságát vitatta, de kérte egyszersmind védenéz számára a bírák könyörületességét, mert szerinte ha van konkrét eset, hol a bíró szigora az emberi könyörületet meg nem tagadhhatja, ugy ez az eset az, kérte a törvényszék ítéletének jóváhagyását. A kir. tábla azután meghozta ítéletét, melyben a kir. törvényszék ítéletét jóváhagyta. Az ítéletben a főügyész is megnyugodott.

§ **Kié hát a gyerek.** Falat Erzsébet és Falat Mária édes testvérek, a kiknek nincs titkuk soha sem egymás előtt. Sőt olyan bizalmas testvéri viszonyt tartanak fenn, hogy egy esztendővel ezelőtt például a Mari leányzó az Erzsébet cselédkönyvével állott szolgálatba. Nem történt volna semmi baj, ha időközben a Marit meg nem lepi a piros csőrű gólya madár. Keresztelésre kerülván a sor, nem merte bevallani, hogy ő a nénye cselédkönyvét használta, inkább elnézte, hogy a gyermeket mint Falat Erzsébet törvénytelen gyermekét vezessék be az anyakönyvbe. A dolog azonban hamarosan napvilágra került s a Mari leányzónak közokirat meghamisítása miatt pert akasztottak a nyakába. A debreczeni királyi törvényszék

ma ítélkezett Oláh Miklós dr. elnöklésével Falat Mari felett s a leányt Udvarhelyi Dezső vádbeszédének meghallgatása után 8 napi fogházra ítélte. Falat Mari az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Ki legyen a kereskedelmi és iparkamara titkára?

Debreczen, márczius 12.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara ma délután tartja meg titkár választó közgyűlését. Talán még soha sem tanusított a nagyközönség olyan méretű érdeklődést a kamara egy-egy közgyűlése iránt, mint a milyennel éppen a mai iránt viseltetik. Erős bizonyossága ez annak, hogy a társadalom számottévő osztályai a közgazdasági dolgok iránt is érdeklődnek. A kereskedelmi és iparkamara egész működési köre pedig a közgazdasági tevékenységen épül fel.

A kereskedelmi és iparkamaránál — jól tudjuk — a titkári állás a legfontosabb. Titkár a lelke a vezető és egészséges éltet adó ereje a kamarának. Ezért olyan fontos a titkári állás szerencsés betöltésének a kérdése s ezért tanusít a mai választó közgyűlés iránt olyan általános érdeklődést a nagyközönség.

Ezen a czímen már mi is, sőt régebben hozzászóltunk volna a pályázat s ezzel kapcsolatosan a választás ügyéhez, de nem ismertük a legfontosabb adatot, hogy *ki pályázta erre a jelentős állásra?* Ma azonban már tiszta kép áll előttünk. A pályázók közül a kandidáló bizottság kiválasztotta a legérdemesebbeket s a mai közgyűlés előtt tesz javaslatot.

A kandidáló bizottság ugyanis tegnap délután hosszas eszmecsere után kimondta, hogy a mai közgyűlés elé kettős javaslatot terjeszt. Először óhajtanónak tartaná, ha a kamarához olyan titkár jönne, a ki már hasonló minőségben működött. Ha ezt a vézetet elfogadja a közgyűlés, javasolja, hogy új pályázat irassék ki s ez esetben a titkár eddigi fizetése háromezer forint helyett négyezerre emlíessék fel. Ha azonban a közgyűlés nem látná be ennek szükségét, javasolja, hogy a beérkezett pályázatok legérdemesebbjei közül válaszszon titkár a közgyűlés. Őt jelöltet ajánl. A jelöltek névsora a következő:

Dr. Körösi Kálmán.

Edvi Illés László.

Grünwald József.

Wittenberger Adolf

Király Ernő.

A névsor tanubizonyossága annak, hogy a kandidáló bizottság elő és feltételes javaslatára semmi szükség nincs. Elfogulatlanul konstatalhatjuk, hogy a pályázat eredményes volt s kitűnő, szakképzett, jeles erőt állíthat a közgyűlés. éppen a kandidáltak közül a kamara élére.

Jól tudjuk, hogy a titkárválasztás

nem a mi jogunk, de viszont el kell ismernie mindenkinek, hogy ama rendeltetésünkben, amelylyel iparosaink, kereskedőink s általában a nagyközönség érdekeit védelmezzük, kötelességünk hozzászólni a kérdéshez s ha rajtunk kívül eső hibából az utolsó órában is, de rámutatni arra, hogy a *kandidáltak közül ki a legméltóbb a közgazdasági tekintetből oly fontos, társadalmilag pedig annyira jelentős és fényes állásra.*

Ma már ismerjük a kandidáltak névsorát s habozás nélkül ki kell mondanunk, hogy közüök dr. Kőrösi Kálmán a debreczeni társadalom jelöltje. És méltán, mert képzettsége, eddigi szereplése, irodalmi sikerei s az a közbecsülés, amelylyel körülveszik, egyenesen őt predesztinálják a titkári méltóságra. Ha csak úgy futólag tekintünk is eddigi szereplésére, az érvek és indokok egész halmaza tárul fel mellette. Mint az ipar-testület s az ő gondosságával megalakított és fokozatosan fejlődő hitelszövetkezet jogtanácsosa, szinte páratlanul álló lelkiismeretességet és agilitást fejt ki. Egész odaadással élt ez állásának. Ismert ambíciója, az ügy iránt való szeretete és lelkesedésével hivatalos körén jóval kiterjeszkedve tartott szakfelolvadásokat, beszédeket, intézett feliratokat a kormányhoz, a tanácshoz, szóval olyan helyekre, ahonnan az iparosok érdekeiknek támogatását remélhették. Szakmunkálkodásán kívül pedig hivatottá teszi őt a kamarai titkárságra általános műveltsége, amit Debreczen város egész közönsége nagyon jól ismer.

A kamarai titkárságnál főkéllék, hogy aki ezt a fényes pozíciót betölti, az szakismeretén kívül szellemileg is reprezentálni tudjon. Már pedig dr. Kőrösi Kálmán akár mint *szónok*, akár mint *író*, kitűnően megállja a helyét. Ugy az előbbi, mint az utóbbi téren ért el nagy sikereket s elnyerte a kritikára hivatottak elismerésével bearanyozott babért.

Hivatkozzunk talán szónoki sikereire? Egész özőn példa áll előttünk. Emlékezzünk csak az esküdtzéki intézmény életbeléptetésére. Az ügyvédi kar bizalma kit állított akkor arra a szép szerepre, hogy a jogászvilág előtt méltassa ezt az intézményt? Dr. Kőrösi Kálmánt. És mi volt az eredmény? Az, hogy mikor már az ország más vidékein keresztülestek ezen a mozzanaton s a beszédek, érvek, indokok halmaza hangzott el, Dr. Kőrösi Kálmán még mindig tudott új dolgokat mondani s olyan formában, hogy az mindenkit meglepett. — Tessék csak visszaemlékezni arra, midőn a bizalom a képviselőjelöltségre emelte, beszédének éppen tartalmas és nagy ismeretre valló közgazdasági része talált viharos tetszésre és elismerésre. Vagy hivatkozzunk talán ipari kérdésben tartott szónoklatára? Ott volt az iparos otthon megnyitó ünnepélye. Debreczen színe-javát láttuk együtt és mikor dr.

Kőrösi Kálmán bevégezte beszédét, a legelőkelőbb férfiak vették körül, egymást tulliczítálva gratulálták s általánosan hangoztatták, hogy dr. Kőrösi Kálmánnak ez a beszéde a parlamentben is dicsőségére vált volna.

Mint író is nagy sikereket ért el. Valóságos szerencse lenne a debreczeni kereskedelmi és iparkamarára, ha olyan titkára lenne, mint dr. Kőrösi Kálmán, a ki nemcsak szakképzettséggel, szónoki tehetséggel, de olyan írói kvalitással is rendelkezik, a milyenre a kamara fontos feladatainál különösen nagy szükség lenne.

És dr. Kőrösi Kálmán mi közülünk való. Debreczeni ember. Itt nőtt fel, itt lett nagygyá előttünk. Kitűnően végzett, jeles pozíciót szerzett, köztisztelőt, szeretett érdemelt ki és tetőtől talpig becsületes ember. Érintkezési módora konzillians. Eddig csak mellékesen foglalkozott közgazdasági dolgokkal és már is nagy sikereket ért el; de ha oda hagyja ügyvédi praksisát és egészen a kamarának él, az ő tehetsége és munkakedvével büszkesége lesz a debreczeni kereskedelmi és iparkamarának s azt a kamara nagyságához méltán illő nivóra fogja emelni.

Végül még egyet.

Amit a fentiekben mondtunk, az hűséges tolmácsolása a közvéleménynek. Így érez Debreczen közönsége s ha a kamara tanácsosai elfogulatlanul, a jó ügy, a kamara jövő sikereire figyelemmel akarnak itélni, akkor lelkesedéssel választják ma meg a legérdemesebb jelöltet: *dr. Kőrösi Kálmánt.*

SZINHÁZ.

Tíz urak a zárdában. Ezt a pompás, régi operettet, amely diadallal jarta be a világ színpadait, meglehetősen győnge előadásban elevenítették fel tegnap este színházunkban. A szereplők közül csupán F. Kállai Lujza, Karacs és különösen Székely Gyula váltak ki. Székely tegnap teljes játékbeli ügyességéről tett fényes bizonyosságot s tiszta, érczes baritonja pompásan érvényesült. A törekvő, fiatal színész tegnap sikerét boldogan jegyezheti fel, mint szorgalmának jutalmát.

Az intendatura visszaállítása. Még a múlt év szeptember havában a városi közgyűlésen azt indítványozták, hogy állítsák vissza az intendaturát a színház kezelésére nézve, vagyis a város vegye hatásköre alá a színházat, mely azt nemcsak művészileg emelné, hanem anyagi haszonnal is járna. A közgyűlés az indítványt kiadta a tanácsnak, a tanács kiadta a színházkizottságnak, az meg tovább adta egy szűkebb körű bizottságnak, hogy tanulmányozza az ügyet és tegyen róla jelentést a márcziusi közgyűlésnek. A márcziusi közgyűlés ugyan áprilisra maradt, de azért már mozog a kis bizottság és Oláh Károly tanácsnok elnöklése alatt a hó 10-én tart gyű-

lést ebben a tárgyban, a színházi pénztár mögötti kis szobában, ahol átkutatják majd Komjáthy 6 esztendőös bevétel-kiadás könyveit és abból vonják majd le a konzekvenciákat az intendaturára vonatkozólag.

Bucszú színészek. Alig egy pár nap múlva nagy változás áll be a debreczeni színtársulatnál. Régi színészeink nyakukba veszik a világot és elmennek a szélrőzsza minden irányába és helyettük újak, ismeretlenek jönnek, hogy a szezon végéig hátralevő idő alatt kissé új szint kölcsönözzenek azoknak a jól ismert alakításoknak, melyeknek mindegyike a kisujjában van a publikumnak. Mégis nehéz szívvel bucsuzunk régi jó ismerőseinktől. Kállay Lujza asszony egyike a távozóknak. Hat hosszú esztendőn át számtalan jó estét szerzett a debreczeni közönségnek és az ő behizelgő, kedves egyénisége bizony-bizony nehezen megy ki az emlékezetünkből, akárki légyen is az utódja. Fáji Flóra is itt fejlődött azzá a mi. Kezdő színésznőként jött ide öt év előtt és mint kész színésznő távozik. A jövő héten bucsuzik a *47-ik cikk*-ben. A férfiak közül is elmegy egy csapat. Szabados Sándor, Sarkadi, Sziklay, ez a régi, kipróbált művész, a kiből sokat nyer új otthona és sokat veszít a debreczeni színház. Annak idején még lesz szavunk a bucsuzó színészekről, tehát mi még nem bucsuzunk.

ÚJDONSÁGOK.

Bombamerénylet a gépjavító-műhely főnöke ellen.

Pokolgép a rendőrségen.

Tegnap délelőtt izgalmas jelenet játszódott le a rendőrség büntügyi osztályának egyik helyiségében. Az egész tisztikar összegyűlt és félve pillantottak az ablak mélyedésében elhelyezett különös állású faladikára, melyet *Podolszky Béla a gépjavító műhely főnöke vitetett a rendőrségre.*

A ládikát a helybeli postán adták fel Podolszky Béla műhelyfőnök címére, a kit nagyon meglepett a különös postaküldemény. A szállítási utalványon egyelőtte ismeretlen egyén neve állott. — Gyanúsán nézegette a ládikát és nem merte felbontani. Gyanúja csak megerősödött, mikor eszébe jutott, hogy nem régen a feladóhoz hasonló nevű munkását elbocsájtotta. Nem bontotta fel a csomagot, mert azt hitte, hogy a *láda pokolgépet rejt magában*, mely a felnyitáskor explodál és a közellévőket agyon sújtja.

Ez a rémes gondolat annyira megerősödött lelkében, hogy a ládikát késelelem nélkül a rendőrségre vitette, a hol mint fentebb jeleztük, meglehetősen konsternációt keltett. Egy darabig tanácstalanul állottak a veszedelmes pokolgéptől biztos távolban, míg végre megegyeztek abban, hogy a postahivatal segélyével ha lehetséges a feladót elő kell keríteni. Hosszu idő telt el míg a nyomozással megbízott rendőrbiztos vizsgatért, de vele jött egy helybeli iparos is, a ki magát a ládika feladójának val-

Az idény

előrehaladtával a még raktáron levő függő lámpák árait mérsékelten leszállítottam

LÁM SÁNDOR

üveg és porcellán áruhaza. Debreczen. Piaoz és Hatvan-utóza sarok.

lotta. Végh Gyula h. főkapitány röviden megértette vele, hogy miről van szó és *elrendelte, hogy azonnal bontsa fel a ládát.* Az iparos minden félelem nélkül, mosolyogva közeledett a veszedelmes ládikához s egy alkalmas eszközzel bátran felbontotta.

A ládikából egy remek kivitelű művészi faragványokkal ellátott kisebb dobozt vett ki, melynek tetjét felnyitva kellemes illatár terjedt el a szobában. A ládából huszonnégy darab finom speciális szivar mosolygott a hűledezők felé. Általános derűtség keletkezett, persze sokkal nagyobb, mint a félelem volt. Kiderült különben az is, hogy az egész nem volt egyéb, mint egy szegény iparos ártatlan ajándéka, ki ily módon remélte megnyerni Podolszky Béla műhelyfőnök protekcióját, hogy a gépjavitó műhelyben állást nyerhessen.

* Nagyböjti istentiszteletek a gör. kath. kápolnában. A gör. kath. egyházban e héten vette kezdetét a nagyböjti, mely a jövő április hó 16-áig tart bezárólag. Ezen idő alatt a helybéli gör. kath. kápolnában pénteki napokon, tehát már holnap, f. hó 14 én is, istentisztelet és szentbeszéd fog tartani rendszeresen este 6 órakor.

* A városi szervezeti szabályzat, meg a rendőrség. Megirtuk már, hogy egy szűkebb körű bizottság nagyban dolgozik a városi szervezeti szabályzat átdolgozásán. A tanács-tagokból álló bizottság egyes tagjai között a rendőrség szervezésére nézve igen eltérők a vélemények. A debreczeni rendőrséggel ugyanis nem mindenki van megelégedve úgy, ahogy van. Egyik jobbra, másik balra, harmadik jobbra is, balra is szeretné szervezni eme diszes testületet. Van olyan is, a ki a régi rendszert szeretné visszaállítani, mások a fővárosi rendőrséget utánozzák: t. i. kerületi előjáróságot létesíteni a bűnügyi osztály fentartásával, egy harmadik pedig a mai állapotot óhajtja továbbra is fentartani. Egy szóval a bizottság nem tudott mindeddig megegyezni abban, hogy a városi szervezeti szabályzatban milyen szervezetet adjanak a rendőrségnek. Más kisebb-nagyobb ügyben is vitás még a helyzet a bizottsági tagok között, amiért is elhatározták, hogy Komlóssy Arthur főjegyző elnökelete alatt szombaton gyűlést tartanak ismét és elvi megállapodásra jutnak a vitás ügyeket illetőleg.

* Az orsz. ref. tanár egyesület tagjai által jövő hó 2-án és 3-án városunkban tartandó közgyűlés alkalmával az érkezők részére ujabban a következők voltak szivesek szállást felajánlani u. m.: Dr. Bartha Béla 1, Boczán Elemér 4, Csiky Lajos 1, Dóczy Imre 1, Nagy Elek 1, Sass Béla 1 és Sinka Sándor 1 vendéget látnak el. Ezuttal is bátorodom kérni a n. é. közönséget, hogy az érkező tanárvendégek nagy számára való tekintettel, szállásokat és fogadókat felajánlani, esetleg az elszállásolási

költségeihez hozzájárulni méltóztassék. — Debreczen, 1902. márczius 12. Oláh Károly városi tanácsnok, az elszállásoló bizottság elnöke.

* Emléktünnepély. A debreczeni közigazgatási tanfolyam halgatói márczius 15 én délután 4 órakor a kereskedelmi akadémia disztermében emléktünnepélyt rendeznek, amelynek műsora a következő: 1. Hymnus, énekli a dalárda. 2. Megnyitó beszéd, tartja dr. Barta Béla ur. 3. Nemzeti dal, Petőfi Sándortól, szavalja Tötös János. 4. Kozsuth dala, ének-quartet, éneklik Stéphan Béla, Kántor Endre, Dömjén Lajos, Gyóry Béla. 5. Felolvasás, tartja Pongor Elek. 6. Alkalmi költemény, írta Varga Imre, szavalja Simon Pál. 7. Népdal-egyveleg, hegedűn előadja Sebők József. 8. Márczius 15, Szabolcska Mihálytól, szavalja Stéphan Béla. 9. Szózat, énekli a dalárda.

* A csapókertiek közgyűlése. A Csapó-kert birtokosai f. évi márczius hó 16-án délután 2 órakor közgyűlést tartanak Fábrián Ede kertgazda elnökelete alatt. Tárgysorozat: 1. Évi zárszámadás megvizsgálása. 2. A rozzant állapotú utak megtöltése iránti értekezés. 3. Kertgazda, jegyző s csöszök választása s egyéb indítványok.

* A nagyerdei ozukrászda ügye. A minapi jog- és pénzügyi bizottsági ülésen tárgyalták Borsi Lajos kérvényét, melyben azt kéri a várostól, hogy a nagyerdei czukrászdát adja neki bérbe további tíz évre a város. A bizottság a kérelmet azzal az indoklással utasította el, hogy a jelenlegi czukrászda alkalmatlan helyen áll és így azt le kell bontani, ellenben a régi lövöldet fogják átalakítani kávéház és czukrászda helyiséggé. Német András, a Bika szálló és egyéb városi vendéglők jövedelméből bérlője erre hamarosan kérvényt adott be és azt kéri a várostól, hogy a régi lövöldből készülő kávéház-helyiséget neki adja bérbe 11 évszámra. A nagyerdei bizottság tegnap délelőtt a helyszínen járt és tanulmányozta a helyzetet. A bizottság javasolni fogja, hogy adják bérbe a nagyerdei kávéházat Németh Andrásnak évi 1200 koronáért. Ha a tanács a javaslatot elfogadja, a régi lövölde előtti téren az épületnek megfelelő hosszú és 6 méter széles nyitott teraszt terveznek és jelenleg a régi lövölde háta mögött lévő 3 tennispályát is a bérlőnek adják, mely esetben azt nemcsak egyes társaságok, hanem a nagyközönség is igénybe veheti.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, barátok és jó ismerősök, kik felejthetetlen jó fiam temetésén megjelentek s fájdalmukat ez uton is enyhítették, fogadják hálás köszönetünket, de különösen a zenével megjelent dalegylet s azon munkások, kik a temetési költség fedezéséhez nagyban hozzájárultak. Özv. Veréb Józsefné és gyermekei.

* A „Petőfi-dalkör“ által folyó hó 15-én este az „Arany-Bika“ szálloda disztermében rendezendő társasvacsorán résztvenni óhajtó közönség tekintettel a nagyérdeklődésre, felkéretik, hogy a vacsora jegyeket sziveskedjék legkésőbb 14-én d. u. 6 óráig hivatalos helyiségben (városház 25. sz.) esetleg az ivartartó uraktól, vagy a jegyek elárúsítására felkért ifj. Gyürky Sándor, Márton Gyula és Csátly Ferencz urak üzletében kiváltani; egyszersmind a rendes tagok felkéretnek, hogy az előző és a folyó évi tagsági jegyeiket — a pénztárnál előfordulható tolongás kikerülése végett — legyenek szivesek nálam 15-én déli 12 óráig kiváltani, mivel ezen jegyek megszerzése mellett léphetnek be díjtalanul a terembe. Debreczen, 1902. márcz. 12. Szentgyörgyi József pénztáros.

* Betörők garázdálkodása. A debreczeni rendőrség bűnügyi osztályát tegnap éjjel táviratban értesítette az aradi rendőrfőkapitányság, hogy az éj folyamán özv. Knap Károlyné, ottani lakos kárára nagyobb mérvű betöréses lopást követtek el. Az ismeretlen tettesek mintegy hatszáz korona értékű fehér ruha és ágyneműt vittek el s az eddigi nyomozás adatai szerint *menekülő utjakat Debreczen felé vették.* Az aradi rendőrség pontos jegyzéket küldött az elloptott ruhaneműkről s kéri a tettesek ellen a nyomozást. A vett értesítés után a bűnügyi osztály a szükséges intézkedéseket nyomban megtette.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jó barátok és jó ismerősök, kik Szebenyi Gábor apósom végtisztességételen megjelenni szivesek voltak s részvételükkel enyhítették nagy fájdalmunkat, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Rácz Lajos, a boldogult veje.

* Hangverseny matinée. A debreczeni zenede alsó osztályu növendékei Haladásának bemutatása végett folyó 1902 évi Márczius hó 16-án, Vasárnap Hangverseny Matinée rendez melyre az érdeklő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság. Műsor 1. Hummel E. A vig postás. Zongora 4 kézre. Előadják: Dörre Ilona és Zádor Ilonka. 2. Kron L. 88. mű. 5. sz. Ábránd, orosz dal fölött. Előadja: Donogán István. 3. Clementi M. 36. mű. 4. sz. Sonatina. F. dur. Előadja: Hegedüs Alice. 4. Concone F. Solfeggiák. 18-ik gyakorlat. Énekli: Juhász Ilona 5. Oesten T. 65 mű. 4. sz. A pásztor gyermek. Előadja Rajczy Inn. 6. Bohm Károly. Sarabande. Előadja: Weszter Béla. 7. Morat W. A. Sonata. C. dur Allegro. Előadja: Hajnal Ernő. 8. Hummel E. 215. mű. 3. sz. Alwn. Zongorán 4 kézre. Előadják: Komlóssy Margit és Komlóssy Eliz. 9. Bethoven L. 49. mű. 2. sz. Sonata Menuette. Előadja: Szücs Kálmán. 10. Dancla K. 409. mű. Kis Simfonia két hegedűre zongora kísérettel. Előadják: Csanak Mariska és Balogh Zsigmond. 11. Horváth Géza 33. mű. Magyar ábránd. Előadja: Uher Amadil. 12. Huber S. Emlékszel e? Sománcz Vadász-kürtre zongora kísérettel. Előadja: Török Tibor. 13. Spindler Fr. 119. mű. Valse caprice. Előadja: Kovács Emília. 14. Schatz K. 22. mű. Loreley ábránd. Előadja: László Endre. 15. Boscovitz F. 116. mű. Le mir-liton. Előadja: Irinyi István. 16. Rieding O. 4. mű. 1. sz. Magyar ábránd. Hegedűn egy szőlamban előadják: Csanak Mariska, Balogh

„ELITE“ fényirda Piacz-utca 81. Mindennemű fényképek legszebb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. Fényképészeti-czikkék gyári raktára.

Zsigmond, László Endre, Lőrincz Dezső, Péntes Gyula, Bartha István. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. Kezdeté délelőtt 11 órakor pontban.

* **A kereskedő ifjak ünnepe.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesülete által a kereskedő társulat (akadémia) disztermében márczius 15-iki ünnepély rendeztetik, a következő műsorral: 1. „Hymnus“ Erkel F. től, előadja a kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre. 2. „Alkalmi felolvasás,“ tartja dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő. 3. „Honvéd özvegye“, Arany Jánostól, előadja Raics Erzsike urhölgy. 4. „Márczius 15.“ Ábrányi Emiltől, előadja Groskó György egyes. tag. 5. „Talpra magyar“, előadja Szabó József egyes. tag. 6. „Szózat“, előadja a ker. ifjak dalköre. Kezdeté este fél 9 órakor. Az ünnepély után társas összejövetel az „Angol királynő“ összes helyiségeiben. Külön meghívókat az ifuság nem küld szét.

* **Elveszett jószáglevél.** Hétfőn, márcz. 10 én d. e. Bercsén i-utca táján elveszett 40 drb sertéslevél. Kéretik a szives megtaláló — miután ugysem veheti semmi hasznát — juttatná át Majorsági föld 164. Vagy Rózsa-tér 3. Kiss Miklóshoz, hol illő jutalmat kap.

* **Köszönetnyilvánítás.** Nem mulaszthatom el ezuton is hálás köszönetet mondani az „István“ gőzmalom társulatnak abbéli szives jószágért, miszerint mult évi üzleti tiszta nyereségéből templomépítési alapunkra 20 koronát volt kegyes adományozni. — Vivant sequentes! Debreczen, 1902. márcz. 12. Papp János gör. kath. lelkész.

* **Elveszett.** Hétfőn délután elveszett két nyolcz hónapos fehér malacz a Postakert 5. sz. hízótól s a megtaláló jutalomban részesül, ha ott lakó tulajdonosához juttatja.

TÁVIRATOK.

A búrok óriási diadala.

Brüsszel, márcz. 12. **Kemp, búr parancsnok teljesen megsemmisítette Greenfeld, angol tábornok ezerháromszáz emberből álló sereget, amelynek Mathuennel kellett volna egyesülnie.**

Nemzetközi diákkongresszus.

Budapest, márczius 12. A képviselőház mai ülésének végén Sebess Dénes meginterpellált a kultuszminisztert a fővárosban tartandó nemzetközi diákkongresszus ügyében, melyen a román egyetemi hallgatók agitációt akarnak indítani Magyarország ellen. *Wlassics miniszter azonnal válaszolt az interpellációra, kijelentve, miszerint nem fogja megtűrni, hogy a békés hangulatot nemzetellenes agitációval megzavarják.* A választ meglepedéssel vették tudomásul.

Maróczy diadala.

Budapest, márczius 12. A montecarlói sakkversenyben a mai döntőközdelemben egy magyar ember: **Maróczy nyerte el az első díjat.**

Fejérváry lemondása.

Budapest, márczius 12. A báró Fejérváry Géza lemondásáról és a lemondás állítólagos visszavonásáról elterjedt hírekre vonatkozólag felette érdekes és fontos nyilatkozatot tett maga az érdekelte honvédelmi miniszter. Egy bizalmas embere előtt ugyanis kijelentette, hogy *lemondásának megczófolására nem hatalmazott fel senkit.* Ebből a nyilatkozatból kitűnik, hogy Fejérváry bárónak eltökélt szándéka már most megvalóulni lárczájától.

Tragédiák a fővárosban.

— Saját tudósítónktól. —

Olcso az emberélet nagyon. Alig mulik el nap, hogy egy-két embertársunk ne vesse el maga az életét. Sokan járnak-kelenek itt közöttünk kishitűek, a kik visszariadnak az első akadálytól, az első nehézségtől, a mit a mostoha sors eléjük gördít. Nem akarnak, vagy azt hiszik, hogy nem tudnak megküzdeni a nehézségekkel és a halálban keresnek menekülést.

Ma ismét négyen követtek el öngyilkosságot a fővárosban.

Halálos ugrás.

Reggel nyolcz óra felé a Gyár-utczába hívták a mentőket. Ott, a 48. sz. házba néhány percczel nyolcz óra előtt jól öltözött középkorúnak látszó uriember tért be.

Gyorsan, szinte futva fölment a 4-ik emeletre, végigszaladt a folyosón s hirtelen átvette magát a korlátot, leugrott a földszintre. Egyet-kettőt sóhajtott, de csakhamar elpihent örökre. A ker. főkapitányság egyik tisztviselője jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Megvizsgálta az öngyilkos férfi ruháit s a zsebekben Beck Gyula vasuti hivatalnok nevére szóló névjegyeket találtak.

Öngyilkosság a rendőrök előtt.

Csejtey Károly 26 éves munkás évek óta lakott a fővárosban. Hogy megcsappant a munkája, a különben józan ember ivásnak adta magát s fokról-fokra súlyedt. Legutóbb már lopott is. A károsult panaszára a rendőrök le akarták tartóztatni. Ma éjjel rátaláltak egy vendéglőben, ahol csendesen iddógált. Az egyik polgári rendőr tüstént felismerte s rákiáltott:

— Csejtey, magáért jöttem. Kövessen a kapitányságra!

A legény összereszt, kiitta a borát s felelt:

— Jól van, megyek. De hadd fizessem ki előbb a boromat.

Ezzel belenyult a zsebébe mintha a pénzt keresné, majd azonban **kirántotta hálóvetü revolverét s a körülötte állók rémületére föbe lőtte magát.**

A sok szerencsétlenség miatt.

Éjjel után a Rózsa- és Amazon-utca sarkán öngyilkos kísérletet követett el egy férfi. Az életunt Braun Ödön 30 éves úgynök. Fegyverneken született, de már régen a fővárosban él nagyszámu családjával.

Braun még este tíz óra felé betért a Rózsa-utca egyik vendéglőjébe.

Éjjelig szótlanul ült asztala mellett, de alig kongatta el a közeli plébánia harangja a tizenkettőt, **Braun előrántotta pisztolyát s mellbe lőtte magát.** A mentők bevitték a Rókus-kórházba. Utközben odaszólt a mentőknek:

— Sok szerencsétlenség ért s most a családommal is haragban vagyok.

S ezért akart meghalni.

Megmérgezte magát.

A negyedik öngyilkossági kísérlet a Rökkszilárd-utczai gyógyszerárban történt. A patika laboránsának, Német Józsefnek a felesége még az este összekülönbözött az urával s a haragot annyira szívére vette, hogy a gyógyszerárban talált mérges folyadékkal megmérgezte magát.

INGATLANOK FORGALMA.

Busi István és neje veszik a debreczeni 1484 sz. tjkvben foglalt 854 sorsz. házat özv. Bakóczi Jánosné és társaitól 9500 kor.

Zefer István veszi a debreczeni 166 sz. tjkvben foglalt ondódi földet Kovács Ferencz és társaitól 4000 kor.

Balázi Ödön veszi a debreczeni 7880 sz. tjkvben foglalt Burgondia-utczai házat Berger Jenőtől 26800 kor.

A tenger fia.

— Regény. —

Írta: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szebenyei József.

VI. fejezet.

Ami leginkább meglepte Harveyt, az a különös biztonság-érzet volt, melylyel felszerelve kiszállt némely apró hajó a széles Atlanti Óceánon. A halászhajók — amint Dan mondta — természetesen egymásra voltak utalva, de az ember már valamivel különb életrendet kíván a gőzösöktől. Ez egy másik érdekes beszélgetés után volt, amikor is egy szarvasmarhákkal megrakott hajó kergette őket három mérföldnyire maga előtt. Iszonyu büzt árasztott, mintha ezer hajó trágya rakományal telten üldöznék őket. Egy fölötte izgatott hivatalnok-féle ordított rájuk szócsó segítségével, míg a hajója ide-oda himbálódzott tehetetlenül. Disko pedig hajtotta a We're Here-t széliránt, miközben ugyancsak elmondta a véleményét a marha szállítónak:

— Hol a pokolba vagytok? Mi? Nem érdemlitek meg, hogy bárhol is legetek. Nyomorult vízi-vándorló banda! Kóborolnak a magas vizeken, anélkül, hogy a más ember hajója iránt bármi figyelemmel lennének. A szemetek a kávésbögrében van, ahelyett hogy az üres koponyátokon volna?

Az ember mikor azt végig hallgatta, tánczolt dühében a hilon és mondott valamit Disko szeméivel összefüggésben.

— Egyetlen hajót sem láttunk három napig. Azt hiszed, vaktából hajtjuk a hajónkat, kiáltott.

— Ugy látszik! felelt Disko. Mi történt az ólmotokkal? Megvan? Vagy szagolni tudjátok a mélységet? Miért nem mérítetek a vizet? Olyanok vagytok mint a rakomány, amit viztek!

— Mit adtok nekik enni? kérdezte Salters, akiben a trágya szag felébresztette

az összes állattenyésztőt, ami benne lakott. Azt mondják, folytatta, hogy nagyon döglenek a vizen. Nem tom közöm van-e hozzá, de azt ajánlanám, hogy olajos-kenyeret, apróra törve. —

— Menykő! kiáltott a szarvas-marha ember, amint átnézett a tengeri-földmives felé. Micsoda gyógyintézetből szökött meg "ő szakállassága"?

— Öcsém, kezdett bele Salters, mielőtt tovább mennénk, tudnod kellene, hogy én — A hivatalnok fele végtelen udvariassággal levette a sapkáját és hajlongani kezdett.

— Folyt. köv. —

NYILTTÉR. *)

Debreczen sz. kir. város árvaszékétől néhai Szőlősy György ékszerész hagyatékához tartozó összes árukat s követeléseket meg ársárolván, a leltározt követeles k a mai naptól kezdve a városbázával szemben levő régi helyiségben ot-tani megbízottam kezéhez fizetendők. Ugyan-ott az ékszeresek, órák- és ezüstnemű-ektől álló áruaktárt daralónként és na-gyobb mennyiségben is kiárusítom. A bolt-berendezést, műszereket eladom, az üzlet-helyiség minden órán kiadó.

Tisztelettel:
LÖFKOVITS ARTHUR.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

SZINLAP.

Ma csütörtökön, „C“ bérletben:

A P A H O L Y.

Bohózat 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Lipóczy Józsiás, gyáros	— Sziklai M.
Klára, a felesége	— Kiss Irón.
Lili, a leányuk	— Pávay Ilonka.
Kéry Annuska, Lipóczy unoka-	
huga	— Szabó Irma.
Hidas Bálint	— Odry Árpád.
Éva, a felesége	— Takács M.
Csiz Pepi, ügynök	— Sarkadi A.
Dinszky Czézár	— Szabados S.

Holnap pénteken, „A“ bérletben:

KATALIN.

Nagy operette 3 felvonásban.

Készen és mérték után.

LEGUJABB!

Tavaszi felöltő és Havelock 18 kor. és feljebb.	
Raglan és Ulster	30 " " "
Egész öltöny	20 " " "
Fü	10 " " "
Gyermek „	6 " " "

Minden cikk tiszta gyapjuszövetből kapható:

KATZ HERMANN cégnél

Legnagyobb férfi, fiu és gyermek ruha raktárában.

Piacz utca 43 szám alatt. Dréher sör-csarnok mellett.

Készen és mérték után.

Mauthner-féle magvak

valamennyi konyhakerti vetemény és virág-magvakat már ismeretes

MAUTNER féle védjeggyel eredeti csomagolásban és a legfinomabb nehéz faj

ANGOL PERJE

és a finom keverékű

Pázsit fűmag kapható

VÁRAY JÓZSEF

kereskedésében, városi uj bérház.

Kertalakítás és javításokhoz

2000 drb. 1 és 2 éves kitünő szépfaju magas rózsá darabonként 1 korona
1000 drb. bokor és futó rózsák,
közte a **Crimson Rambler** ajdon-ság 20—30 kr.

5000 drb. diszbokor, 2000 drb. **diszfa, jegenye és gömb aká-czok, Fenyők és Thuják, Grosi-féle** igen szép és folyton virágzó kannák s több fajú szép cser-pe-s növények a legjutányosabb ár mellett kaphatók

Fehértói István

műkertészeti telepén

Szécsényi utca végén, Posta kert 11.

Nánássy József

férfi-szabó műhelye

Debreczen, Főter 66. sz. a

Minta után választandó a legjobb belföldi, valamint angol es franczia sző-ve-tek, felvállal a legujabb divat szerint minden szakmába vágó **férfi-ruhák**nak gyors és pontos elkészítését, valamint **tisz-títás és levasalás** a legolcsóbb árak mel-lett teljesítetik.

Számos látogatásért esedezem

NÁNÁSSY JÓZSEF

Meghívás.

A Debreczeni

Pincér-Egylet Betegsegélyző-pénztára

902. évi márczius 14-en, pénteken

éjjel 2 órakor tartja

az „Angol királynő“-vendéglő

külön belső helyiségében

kilenczedik évi

Rendes Közgyűlést,

melyre a közgyűlési kiküldötteket, általá-ban a pincér-egyleti betegsegélyző-pénztár tagjait, továbbá az érdeklődőket ez uton is tisztelettel meghívja az igazgatóság.

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitele-sítő 3 tag választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizott-ság jelentése.
3. Az 1901-ik évről szóló pénztári ki-mutatás és mérleg-számla előterj-sztése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iranti határozathozatal.
5. 5 közgyűlési kiküldött, 2 rendes igazgatósági tag, 3 felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 48 órával írásban bejelentetnek.

Az egeresi gipszgyár

főraktára:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsey-utca 3.

Az építési évadra ajánlom a T. kereskedő és iparos uraknak idei gyárt-mányu

friss gipszemet,

u. m. stukator gipszet 60 klg.

zsákokban,

alabastrom gipszet 60 klg. zsá-kokban

Kitünő minő égeben, gyári árak mel-lett. Menyezet vakolásra egyáru a mésszel, azonnal simítható és tükör sima les.

Ajánlom továbbá friss beocsini portland és román cementeimet. Kö-bányai disztéglát sárga és piros szín-ben, elszigetelő lemezt nagyban és ki-csinyben. — Vidéki megrendelések pon-to-san teljesítetnek. Telefon 255.

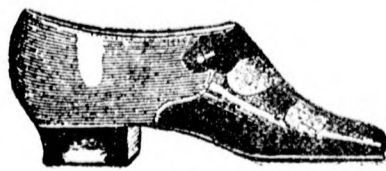
Czipőraktár

Batthyányi- és Kossuth-utca sarok.

Ajánlom a n. é közönségnek dusan felszerelt **férfi- női- és gyermek czipő raktáramat**, ugyszintén mérték utáni megrendelést bel- és

külföldi anyagomból a legujabb divat szerint, rövid és pontos idő alatt készítik a legesze-rűbből a legfinomabbig igen könnyű czipőket. Számos megrendelést kérve, kiváló tisztelettel

Réti György.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők

Ismeretseg czéljából független urnő barátságát keresi egy középkori ur. Levelet a kiadóhivatalba kér „Jóbarát” czímen.

Kitünő vetni való tiszta bükköny és zab jutányos ár mellett kapható Ujlaky Józsefnél Hajó-utca 4.

Miklós-utca 34. szám alatt két szobás udvari lakás május 1-től kiadó.

Jó karban levő szobabutor azonnal olesón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Gyümölcs és diszfák, bokrok és fenyőfák jutányos árban megrendelhetők a Collegiumi fűvészkertben.

Auer világításhoz való üveg tulipánt darabja 70 fillérért kapható a Hungária-épület házmeztérénél.

Kiadók 4 szobás utcai lakás mellékhelyiséggel és jó vízzel. Simonffy utca 15 szám.

Luczerna, répamagvak és bükköny legolesőbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és fia magkereskedésében kaphatók Hatvan-u.

Divatos szalag-övek 35 krtól kezdve óriási váaszték himzsekben szép minták mtrje 8 krtól kezdve, kötények, alszoknyák és blouzok jutányos árban MARTON GYULA üzletében Debreczen, Bika-szálloda mellett.

A Homokkerthez közel 5927 házhelynek 300 öl, öle 2 koronájával eladó. Értekezhetni Majorsági föld 69.

Kellő alsóbb iskolákat végzett jó házból való fiu gép és kerékpár javító műhelyünkben tanoneznak azonnal felvétetik. Schweitzer Testvérek varrógép és kerékpár ruház.

Remekszép friss Ananász, Banán Cocsudió, szőlő, körte vérpiros narancs kapható Czeglédy és Polgárnál.

Kaiser Salamon Hatvan-utca 2. sz. a. heti és havi részletfizetésben a tavaszi áruk megérkeztek, áremelés nélkül árusítatnak.

Eladó a Boldogfalvai kertben egy nyilas szőlő új épülettel, vagy kiadó. Értekezhetni upyanott 82. szám, II. járás.

Eladó egy ház Sziv utca 19 szám Értekezhetni Petőfi tér 4 sz.

Péküzlet jó forgalmu, hasznabérbe kiadó vagy eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó vagy bérbeadó a Tégláskert III. járásban 13+1 öl kitünő minőségű fekete szántóföld, melyen 2 szobából s konyhából álló jó karban levő lakóház is van. Értekezhetni a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárnájánál.

Eladó szőlő 603 öl jókarban lévő, pajtával Hatvan utcai kertben I. járásban. Utasítást ad a csász.

Kiadó lakás 3 szoba mellék helyiségekkel vízvezetékekkel Szent Anna 29 szám alatt. Május 1-re.

A gazda- és kertészkedő-közönség

szives figyelmébe ajánlom új üzlethelyiségben Kossuth-utca 7. ujonnan felszerelt és tetemesen meg bővített

magkereskedésemet

nagy raktár mindennemű gazdasági magvakban, mint arankamentes francia, olasz és magyar luczerna, quedinburgi répamagvak, takarmányfű magvak, — pászitmagvak, konyhakerti és virágmagvak, teljesen friss 1901. évi termés. 1902. évi vetésre szánva.

KONTSEK GÉZA

magkereskedésében
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 7. SZ.

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piac-utca 57

Képrevezési vállalat.

ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett Ditmár, Brünner és hazai gyártmányu asztali és függő

lámpákat,

Antral-, Meteor-, Apolló-, Csoda-, nap-, villám-, petróleum- és szesz Auer-gáz égőkkel Ugyazintén porcelán a angol fanyengeőtkész-, tea-, kávé-, moeca- és mosdó, valamint mindennemű asztali, cagnac és liquerös övek készleteket, majolica bronz és china ezüst

ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsanteljesítetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál

Osztr. Elemi Biztosító Részvény-Társaság.

Teljesen befizetett részvénytőke 4 000.000 kor.

T. cz.

Debreczen, 1902 márczius hó.

Ezennel van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az

Osztr. Elemi Biztosító Részvénytársaság

főgynökségét átvettem és ez intézet számára tűzbiztosítási ajánlatokat épületekre, ingóságokra, áruraktár-, termény és takarmánykészletekre stb. valamint gyári és általánosbiztosításokra, továbbá balesetbiztosítási ajánlatokat egyes egyéneknek, valamint csoportoknak (gyári, kereskedelmi és gazdasági alkalmazottak, egyletek, társulatok, tűzoltó testületek stb.) baleset elleni biztosítása czéljából elfogadok. Ugyazintén el fogadok biztosítási ajánlatokat a törv. szavatosság anyagi következményei ellen való biztosításra minden állasu és hivatá-u személy számára.

Midőn egyszersmind b. tudomására hozom, hogy az általam képviselt társaság bizalmával megtiszteltbi sziveskedjek, amit én a legeőnyösebb feltételekkel és a legmértányosabb eljárással mindenkor ki fogok érdemelni. — Kitünő tisztelettel

az Osztr. Elemi Bizt. Részv. Társ. debreczeni főgynöksége
Emerich Arnold Arany János-utca 36.

Debreczen 1902. Nyomatott a város könyvnyomtatásánál

Elsőrendű sima szőlővesszők

kaphatók KARDOS LASZLÓ telepéről

értésítés az üzletben.

Febér erdélyi (bakar) 1000 darab	4 kor.
Olasz rizling	4 "
Fehércasselas csemege	6 "
Piros	6 "
Fehér " fontenbleau "	8 "

Legjobb

szőlőkarók

10 koronától kezdve ezrenként kaphatók:

Balog Dávid telepén
Debreczen, Miklós-utca végén.

Cserepes nyíló virág sok fajban és levágott virágok

Szives felhívás a kert- és virágkedvelő közönséghez!

Miután küszöbén állunk a tavasznak ahol minden kertgazda- és háziasszony remény- és virágmagvakról gondoskodik hogy jót és szépet kapjon, van szerencsém becses figyelmüket

mag- és virág-

kereskedésekre és főmü kertészeti telepemre felhívni, ahol minden magfaj ki próbálva lesz, mielőtt elárúsításra bocsátatik tehát szakértelem és több mint harmincz évi praxis biztosít minden sikert. Van sok szép két éves nemesített rózsafa, őszibarackfa, körte és almafák, gömb abác és sokféle dísz cserfa. olesó árban szolgáltatik; fő az, hogy mindenki meggyőződjön jó minőségéről, mely nálam biztosítottatik (szolid ár mellett.)

Kiváló tisztelettel: **PACZELT JÁNOS,**
mű- és kereskedelmi kertész Debreczen.
Kossuth-u. (Városház-épület)